

§ 266

Finanspolicy för Lunds kommun

Dnr 678/08

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har under 1990-talet fattat vissa policybeslut rörande upplåning, borgen samt förvaltning av pensionsmedel. Enligt kommunkontorets uppfattning är dessa policybeslut inte fullt ut förenliga med den utveckling som har skett på finansmarknaden. Kommunen står dessutom inför stora upplåningsbehov, vilket kräver ett regelverk för kommunens skuldförvaltning. Mot bakgrund av dessa faktorer har kommunkontoret utarbetat ett förslag till finanspolicy för Lunds kommun.

Beslutsunderlag

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 23 oktober 2008 med Förslag till "Lunds kommuns finanspolicy 2008".

Kommunstyrelsens beslut

att föreslå kommunfullmäktige besluta

att föreliggande förslag till "Lunds kommuns finanspolicy 2008" fastställs,

att kommunfullmäktiges beslut den 31 augusti 1995 om "Borgenspolicy för Lunds kommun" upphävs,

att kommunfullmäktiges beslut den 28 mars 1996 om "Policy för upplåning och placering av kassalikviditet" upphävs, samt

att kommunfullmäktiges beslut den 28 oktober 1999 om "Föreskrifter för förvaltning av pensionsmedel" upphävs.

Beslut expedieras till:

✓ Kommunfullmäktige
Akten

Kommunkontoret
Ekonomiavdelningen

Uldis Skuja
046-35 50 28
uldis.skuja@lund.se

TJÄNSTESKRIVELSE
2008-10-23

1 (2)

KOMMUNSTYRELSEN LUND	
2008 -10- 24	
Dagens 678/08	Dokumentation 04

Kommunstyrelsen i Lund

Finanspolicy för Lunds kommun

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har under 1990-talet fattat vissa policybeslut rörande upplåning, borgen samt förvaltning av pensionsmedel. Enligt kommunkontorets uppfattning är dessa policybeslut inte fullt ut förenliga med den utveckling som har skett på finansmarknaden. Kommunen står dessutom inför stora upplåningsbehov, vilket kräver ett regelverk för kommunens skuldförvaltning. Mot bakgrund av dessa faktorer har kommunkontoret utarbetat ett förslag till finanspolicy för Lunds kommun.

Kommunstyrelsen har vid sammanträde 2008-10-02 remitterat förslaget till kommunstyrelsens arbetsutskott. Arbetsutskottet har vid sammanträde 2008-10-20 reviderat förslaget till finanspolicy.

Beslutsunderlag

Förslag till "Lunds kommuns finanspolicy 2008".

Ärendet

Enligt kommunallagen skall kommunerna förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Vidare säger lagen att "Fullmäktige skall meddela särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser".

Kommunfullmäktige har 1995-08-31 fattat beslut om en "Borgenspolicy för Lunds kommun". Vidare beslöt kommunfullmäktige 1996-03-28 om "Policy för upplåning och placering av kassalikviditet". Slutligen har kommunfullmäktige 1999-10-28 beslutat om "Föreskrifter för förvaltning av pensionsmedel".

Kommunkontoret
Ekonomiavdelningen

TJÄNSTESKRIVELSE
2008-10-23

2 (2)

Samtliga tre policydokument har minskat i aktualitet genom de förändringar som finansmarknaden har genomgått. Enligt kommunkontorets uppfattning finns det därför skäl att uppdatera policydokumenten med anpassning till dagens finansmarknad.

Lunds kommun är inne i en intensiv investeringsperiod, som kommer att ställa krav på en ökad upplåning. Även av detta skäl finns det, enligt kommunkontorets uppfattning, anledning att utarbeta en modern finanspolicy för kommunen.

Kommunkontoret har därför utifrån gällande lagstiftning och behovet av uppdateringar utarbetat förslag till "Lunds kommuns finanspolicy 2008". I policyn redovisas ett ramverk med riktlinjer för organisation och ansvarsfördelning, kapitalförvaltning, likviditetshandling, upplåning, rapportering och uppföljning samt kommunal borgen. I förslaget till finanspolicy har således samtliga de områden som berörs i nuvarande tre policydokument inarbetats. Om förslaget till finanspolicy fastställs kan samtidigt de tre besluten från 1990-talet upphävas.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har vid sammanträde 2008-10-20 fått information om förslaget till finanspolicy. Arbetsutskottet har föreslagit att under punkt 3.5 följande formulering infogas:

"Miljöteknik är en viktig fråga inom kommunen. Kommunen ser gärna att investeringar i miljöteknik premieras inom ramen för finanspolicyns bestämmelser."

Förslag till beslut

Kommunkontoret föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar

att bilagda "Lunds kommuns finanspolicy 2008" fastställs,

att kommunfullmäktiges beslut 1995-08-31 om "Borgenspolicy för Lunds kommun" upphävs,

att kommunfullmäktiges beslut 1996-03-28 om "Policy för upplåning och placering av kassalikviditet" upphävs, samt

att kommunfullmäktiges beslut 1999-10-28 om "Föreskrifter för förvaltning av pensionsmedel" upphävs.

KOMMUNKONTORET

Jan-Inge Ahlfridh
Kommundirektör

Uldis Skuja
Ekonomidirektör

LUND

Lunds Kommuns

Finanspolicy

2008

Innehållsförteckning	sid.
1 Allmänt	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Syfte.....	4
1.3 Övergripande målformulering.....	4
1.4 Finanspolicyns omfattning	4
1.5 Giltighet och uppdateringar.....	4
2 Organisation och ansvarsfördelning	5
2.1 Organisation	5
2.2 Ansvarsfördelning	5
2.2.1 Kommunfullmäktiges ansvar	5
2.2.2 Kommunstyrelsens ansvar	5
2.2.3 Kommundirektörens ansvar	5
2.2.4 Ekonomiavdelningens ansvar	6
2.2.5 Majoritetsägda bolags styrelser och VD:ars ansvar	6
3 Kapitalförvaltning	7
3.1 Övergripande mål	7
3.2 Avkastningskrav	7
3.2.1 Tidsperspektiv.....	7
3.3 Förutsättningar	7
3.3.1 Legala begränsningar.....	7
3.3.2 Motparter	7
3.3.3 Förvaring av värdepapper.....	7
3.3.4 Förvaltare.....	8
3.4 Risk	8
3.4.1 Valutarisk	8
3.4.2 Kreditrisk och återlån.....	8
3.4.3 Likviditetsrisk.....	9
3.4.4 Exponering mot aktiemarknaden	9
3.4.5 Derivatinstrument.....	9
3.4.6 Övrigt	10
3.5 Etik.....	10
3.6 portföljen	10
3.6.1 Tillgångsallokering	10
3.6.2 Räntheportföljens sammansättning.....	11
3.6.3 Förvaltningsstruktur.....	11
3.6.4 Geografisk allokering	12
3.7 Limiter	12
3.8 Tillåtna värdepapper	13
3.8.1 Räntebärande värdepapper	13
3.8.2 Likvida medel.....	13
3.8.3 Aktier.....	13
3.8.4 Alternativa investeringar	13
3.8.5 Värdepappersfonder.....	13
3.8.6 Strukturerade instrument	13
3.8.7 Derivatinstrument.....	13
3.9 Val av jämförelseindex	14
3.10 Rebalansering	14
3.11 Värdesäkring av aktieinnehav.....	14
4 Likviditetshantering	15
4.1 Allmänt	15
4.2 Målformulering	15
4.3 Koncernkonto.....	15
4.4 Placering av överskottslikviditet	15
4.5 Likviditetsrisk.....	15

5	Upplåning	16
5.1	Målformulering	16
5.2	Kreditlimiter till dotterbolag	16
5.3	Tillåtna instrument.....	16
5.4	Risker inom upplåning.....	16
5.4.1	Finansieringsrisk och refinansieringsrisk	16
5.5	Leasing	17
6	Rapportering och uppföljning	18
6.1	Syfte.....	18
6.2	Rapporteringstillfällen	18
7	Kommunal borgen	19
7.1	Omfattning	19
7.2	Riskbedömning.....	20
7.3	Försäkringar	20
7.4	Borgensavgift.....	20
7.5	Uppföljning och redovisning	20
7.6	Ränte- och amorteringsfria lån	20
Bilaga 1	Definitioner av begrepp inom finansmarknaden	21

1 ALLMÄNT

1.1 BAKGRUND

Enligt kommunallagen skall kommunerna förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Vidare säger lagen att; "Fullmäktige skall meddela särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser". I enlighet med gällande lagstiftning och med syftet att tydliggöra förvaltningsuppdraget avseende hantering av kommunens finanser har Lunds Kommun upprättat denna finanspolicy.

1.2 SYFTE

Finanspolicyns syfte är att vara ett övergripande ramverk för riktlinjer, regler och målsättning för finansverksamheten som ska bedrivas i kommunen. Policyn omfattar kapitalförvaltning, likviditetshantering, upplåning samt borgen.

En väl definierad finanspolicy säkerställer att den operativa finansiella hanteringen sker i enlighet med ett förutbestämt risktagande. Genom att ansvar, befogenheter, avkastningskrav och regler tydliggörs och definieras, skapas bra förutsättningar för ett snabbt och riktigt beslutsfattande. Dessutom ger en policy underlag för en god kontroll och en ändamålsenlig verksamhet.

1.3 ÖVERGRIPANDE MÅLFÖRMULERING

Kommunen skall via en effektiv finansförvaltning avseende kapitalförvaltning, likviditetshantering, upplåning och borgen, eftersträva bästa möjliga finansnetto inom ramen för den målsättning, riktlinjer och begränsningar som man lagt fast i finanspolicyn.

Finansverksamheten skall kännetecknas av affärsmässighet med utnyttjande av konkurrensen på finansmarknaden, en snabb och smidig beslutsgång samt fortlöpande uppföljning. Kommunen skall ha tillfredsställande betalningsberedskap vilken skall byggas på kommunkoncernens likviditet, avtalade kreditmöjligheter och goda lånemöjligheter.

1.4 FINANSPOLICYNS OMFATTNING

Finanspolicyn beslutas i kommunfullmäktige. Den omfattar den finansverksamhet som bedrivs inom Lunds Kommun. Dessutom omfattas samtliga majoritetsägda kommunala bolag av *Likviditetshantering avsnitt 4, Ansvarsfördelning avseende likviditetsprognoser (punkten 2.2.7), samt Kreditlimiter till dotterbolag (punkten 5.2).*

1.5 GILTIGHET OCH UPPDATERINGAR

Finanspolicyn ska revideras vid behov och godkännas av kommunfullmäktige. Avsikten är att fånga upp ändringar som sker under året och revidera dokumentet årligen och som sedan beslutas av Kommunstyrelsen.

2 ORGANISATION OCH ANSVARFÖRDELNING

2.1 ORGANISATION

Kommunkontorets ekonomiavdelning ansvarar för kommunens samordning av, likviditetshandling, kapitalförvaltning, upplåning samt borgen.

2.2 ANSVARFÖRDELNING

2.2.1 KOMMUNFULLMÄKTIGES ANSVAR

- Fastställa finanspolicy efter förslag från kommunstyrelsen.
- Följa utvecklingen av finansverksamheten genom årsbokslut och övrig finansiell rapportering.

Vidare delegerar kommunfullmäktige det operativa ansvaret för finanshanteringen till kommunstyrelsen.

2.2.2 KOMMUNSTYRELSENS ANSVAR

- Är formell medelsförvaltare
- Årligen ompröva policyn och informera kommunfullmäktige om det finns behov av att göra ändringar i befintlig policy.
- Fastställa och fördela lånelimiterna för majoritetsägda bolag samt besluta om publika låneprogram och nya upplåningsformer.
- Löpande följa kommunens risktagande via fortlöpande rapportering från ekonomiavdelningen.
- Godkänna användandet av nya finansiella instrument.
- Besluta om tillfälliga och mindre omfattande avsteg från finanspolicyn om särskilda skäl föreligger och rapportera detta vid nästa rapporteringstillfälle till kommunfullmäktige.

Vidare delegerar kommunstyrelsen det löpande ansvaret för finansverksamheten till kommundirektören.

2.2.3 KOMMUNDIREKTÖRENS ANSVAR

- Ytterst ansvara för de strategiska ekonomiska frågorna inom kommunen.

2.2.4 EKONOMIAVDELNINGENS ANSVAR

- Löpande hantera och samordna finansverksamheten inom kommunkoncernen i enlighet med finanspolicy.
- Bereda ärenden inom det finansiella området.
- Det som vidare delegerats från kommundirektören.
- Löpande följa och föreslå förändringar av fastställda placerings- och lånelimiten.
- Tillhandahålla den rapportering och information som behövs för att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppgift.
- Föra löpande diskussioner och följa utvecklingen inom finansverksamheten samt ta del av den fortlöpande finansiella rapporteringen.
- Kontinuerligt följa upp och utvärdera externa förvaltare om sådana anlitas i kapitalförvaltningen.
- Redovisa de av förvaltaren ingångna affärsavslut, och bokföra dessa inom rätt tid
- Vara en verksam kontrollfunktion och följa upp att genomförda affärer görs inom ramen för limiter, och att räntor och utdelningar mm. är i enlighet med affärsavsluten.
- Löpande stämma av kapitalförvaltningskontot samt följa upp och kontrollera att samtliga värdepappersdepåer har korrekt innehåll.
- Månatligen stämma av samtliga likvidkonton (Ekonomiservice).

2.2.5 MAJORITETSÄGDA BOLAGS STYRELSER OCH VD:ARS ANSVAR

Att i enlighet med ägardirektiv och företagspolicy ansvara för att:

- Tillhandahålla den rapportering och information som eventuellt behövs för att ekonomiavdelningen ska kunna hantera koncerngemensam likviditetshantering.

3 KAPITALFÖRVALTNING

3.1 ÖVERGRIPANDE MÅL

Kapitalförvaltningens syfte är att långsiktigt minska likviditetsbelastningen av framtida pensionsförpliktelser. För att möta detta åtagande är den övergripande målsättningen att på ett effektivt sätt ta tillvara på tillväxten på de globala finansiella marknaderna.

3.2 AVKASTNINGSKRAV

Utifrån Kommunens åtagande och riskacceptans att säkerställa framtida pensionsutbetalningar, givet Kommunens nuvarande förutsättningar, bör avkastningskravet vara 4 % per år i reala termer.

Detta avkastningskrav skall ses långsiktigt men bör utvärderas varje år för att säkerställa att det överensstämmer med Kommunens långsiktiga strategi samt marknadens förutsättningar.

3.2.1 TIDSPERSPEKTIV

Mot bakgrund av Kommunens långsiktiga åtagande skall kapitalförvaltningen av Kommunens portfölj vara av långsiktig karaktär.

3.3 FÖRUTSÄTTNINGAR

Detta avsnitt beskriver generellt vilka begränsningar som reglerar Kommunens medelsförvaltning.

3.3.1 LEGALA BEGRÄNSNINGAR

Kommunens kapital måste förvaltas i enlighet med kapitel 8, 2§ Kommunallagen, "Kommunerna och landstingen skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses."

3.3.2 MOTPARTER

Godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar är:

- Värdepappersinstitut som har Finansinspektionens tillstånd för förvaltning av någon annans finansiella instrument, enligt 2 kap. 2 § p.4 Lag om värdepappersmarknaden (2007:528)¹,
- Utländsk institution som har tillstånd motsvarande det som anges ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Transaktioner skall ske enligt principen betalning mot leverans. Undantag från denna princip är tillåten vid tillfällen då det normala förfarandet är annat, exempelvis vid nyemissioner.

3.3.3 FÖRVARING AV VÄRDEPAPPER

Portföljens tillgångar skall förvaras hos:

¹ Tidigare 1 kap 3 § p.4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse (upphävd)

- Värdepappersbolag som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring, enligt 2 kap. 2 § p.1 Lag om värdepappersmarknaden (2007:528)², eller
- Utländska institutioner som har tillstånd motsvarande det som anges i punkt 1 och som står under tillsyn av myndigheter eller annat behörigt organ.

3.3.4 FÖRVALTARE

Förvaltare kan vara intern och extern.

- Med intern förvaltare avses av Kommunen utsedd tjänsteman.
- Med extern förvaltare avses juridisk person som enligt Kommunens direktiv administrerar Kommunens kapital. Extern förvaltare som anlitas skall uppfylla kraven om godkänd motpart enligt 3.3.2 Motparter.

3.4 RISK

Placeringar innebär som regel ett risktagande. Om kapitalförvaltningen är effektiv erhålls en ökad förväntad avkastning genom en höjd risknivå, och en lägre risk erhålls på bekostnad av en lägre förväntad avkastning. Mot bakgrund av portföljens långsiktiga karaktär är Kommunen mindre känslig för svängningar i tillgångarnas värde. För att minska portföljens risk gäller begränsningarna i detta kapitel. Portföljens risk regleras härutöver praktiskt genom tillgångsallokering och limiter.

3.4.1 VALUTARISK

Utgångspunkten vid förvaltning av Kommunens portfölj är att begränsa valutarisken i förhållande till Kommunens åtagande. Av den totala portföljen får maximalt 20% placeras i värdepapper denominerade i utländsk valuta utan valutasäkring.

3.4.2 KREDITRISK OCH ÅTERLÅN

För att minska risken att låntagaren inte fullgör sina betalningsförpliktelser skall nedanstående begränsningar gälla vid placering i räntebärande värdepapper samt strukturerade instrument. Tabellerna visar lägsta godkända rating.

Återlån till dotterbolag undantas nedanstående ratinglimiter. Sådant återlån måste föregås av beslut från styrelsen, varvid individuella kreditlimiter skall sättas för respektive dotterbolag.

De internt placerade tillgångarna betraktas i pensionsportföljen som räntebärande värdepapper, vilket får betydelse för den del av portföljen som är placerad externt.

Korta räntebärande placeringar (upp till 1 år)

RATING	FÖRDELNING	
	Min %	Max %
A-1, K1 och/eller P-1	-	100
A-2 och/eller P-2	-	20

Tabell 1 - Rating enligt Standard & Poor's alternativt Moody's.³

² Tidigare 3 kap 4 § p.2 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse (upphävd)

Långa räntebärande placeringar (överstigande 1 år)

RATING	FÖRDELNING	
	Min %	Max %
AAA/Aaa	30	100
AA/Aa	-	75
A/A	-	30
BBB/Baa2	-	10

Tabell 2 - Rating enligt Standard & Poor's alternativt Moody's.

Strukturerade instrument

RATING	FÖRDELNING	
	Min %	Max %
AAA/Aaa	-	100
AA/Aa	-	100
A/A	-	10

Tabell 3 - Rating enligt Standard & Poor's alternativt Moody's.

3.4.3 LIKVIDITETSRIK

Investeringar ska i huvudsak göras i värdepapper som håller god likviditet, d v s där avslut kan göras på kort notis och där skillnaden mellan köp- och säljkurs inte överstiger 10 %. Undantag från detta är strukturerade instrument.

3.4.4 EXPONERING MOT AKTIEMARKNADEN

Aktieportföljen skall vara globalt diversifierad och motsvara vikterna för de geografiska zonernas marknadsvikter, med förbehåll för de andelar och limiter som är definierade under avsnitten 3.6.4 - Geografisk allokering samt 3.7 - Limiter.

3.4.5 DERIVATINSTRUMENT

Med derivatinstrument avses optioner, terminer och swapavtal, avseende tillgångar i vilka placeringar får ske enligt denna policy. Utnyttjandet av derivatinstrument kan användas för att minska risken i portföljen genom att t.ex. valutasäkra eller kurssäkra en direktplacering i en underliggande tillgång. Positioner i dessa typer av instrument kan dock medföra en ökad risk i portföljen om de används på ett felaktigt sätt. För att minska dessa risker gäller följande begränsningar för utnyttjande av derivatinstrument i förvaltningen.

3.4.5.1 Allmänt

En position i derivatinstrument får ej vara så stor att ett köp eller en försäljning av underliggande instrument skulle medföra att övriga limiter i denna placeringspolicy överskrids.

3.4.5.2 Motparter

Derivatkontrakt får endast ingås med motpart som har en hög rating (minst motsvarande Standard & Poor's eller Moody's nivå A för långa papper).

³ Vid så kallad "split rating" gäller andelarna för den lägsta ratingnivån. Ratingkrav ersätts av statlig garanti/borgen om sådan föreligger.

3.4.5.3 Valutor

För att värdesäkra portföljens tillgångar får förvaltaren handla med options- och terminsavtal avseende valuta mot svenska kronor.

3.4.6 ÖVRIGT

- Blankning av enskilda värdepapper är ej tillåten⁴.
- Utlåning av innehavda värdepapper är ej tillåten.
- Upplåning för investering i värdepapper är ej tillåtet.
- Stora exponeringar – högst 10 % får exponeras mot en enskild emittent.
 - Undantag görs för svenska staten, Svensk Exportkredit och Kommuninvest.

3.5 ETIK

Miljöteknik är en viktig fråga inom kommunen. Kommunen ser gärna att investeringar i miljöteknik premieras inom ramen för finanspolicyns bestämmelser.

Kommunen tillåter av etiska skäl inte investering i företag där 10 % eller mer av verksamhet har produktion och/eller försäljning av krigsmaterial, pornografi, tobaksvaror eller alkoholvaror.

Ambitionen skall vidare vara att direktinvestering inte heller tillåts i företag som uppenbart bryter mot kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. De konventioner som främst avses är;

- Konventioner om de mänskliga rättigheterna
- Barnkonventionen
- ILO-konventionerna
- Internationella miljökonventioner

3.6 PORTFÖLJEN

En portfölj är en samling värdepapper med olika egenskaper vad gäller avkastning och risk. En effektivt sammansatt portfölj skapar lägre risk än de enskilda tillgångarna var för sig. Nedan redogörs för hur Kommunens portfölj skall vara sammansatt.

3.6.1 TILLGÅNGSALLOKERING

Tillgångsallokeringen uttrycks som en normalportfölj vilken speglar Kommunens strategi i kapitalförvaltningen. Detta motsvarar den portföljsammansättning som krävs för att den förväntade avkastningen skall motsvara avkastningskravet över tiden.

I förvaltningen av placeringstillgångarna eftersträvas en fördelning av tillgångsslagen enligt tabell 4. Avvikelser från denna fördelning kan från tid till annan förekomma p.g.a. tillgångsslagen marknadsutveckling. Tillgångsallokeringen ska baseras på tillgångarnas marknadsvärden. För limiter se 3.7 Limiter.

⁴ Blankning är endast tillåtet inom ramen för en förvaltningsstrategi, t.ex. inom Alternativa investeringar.

TILLGÅNGSSLAG	ALLOKERING
	Normal (%)
Aktier	40
Räntebärande värdepapper	50
Alternativa investeringar	10

Tabell 4 – Strategisk Tillgångsallokering

3.6.2 RÄNTEPORTFÖLJENS SAMMANSÄTTNING

För att diversifiera inflationsrisken i förvaltningen skall den räntebärande portföljen utgöras av såväl nominella som reala räntebärande värdepapper. Med reala räntebärande värdepapper avses obligationer där avkastningen är inflationsskyddad. Allokeringen mellan nominella och reala värdepapper skall, enligt tabell 5, vara;

TYP AV RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER	ALLOKERING
	Normal (%)
Nominella	50
Reala	50

Tabell 5 – Fördelning räntebärande värdepapper

Ränteportföljens sammansättning påverkas dock av det interna återlånet, vilket resulterar att detta blir enbart aktuellt när behovet av återlån är tillgodosett.

3.6.2.1 Duration

Ränterisk innebär att marknadsvärdet på räntebärande värdepapper faller när det allmänna ränteläget stiger, och omvänt. Begreppet duration används för att ange en tillgångs räntekänslighet. Den genomsnittliga durationen i ränteportföljen skall motsvara durationen för ränteportföljens jämförelseindex, vilket innebär att den genomsnittliga durationen för den nominella delen av portföljen i normalfallet skall vara ca 3 år och för den reala delen av portföljen ca 10 år.

3.6.3 FÖRVALTNINGSSTRUKTUR

Portföljen skall förvaltas utifrån Kommunens uppställda mål samtidigt som en kostnadseffektiv lösning eftersträvas. Portföljen skall även utformas så att risker som inte förväntas ge bidrag till avkastningen ej får förekomma. Mot bakgrund av detta skall:

- o aktieportföljen till största delen (minst 60%) förvaltas indexnära⁵
- o ränteportföljen förvaltas indexnära
- o strategisk allokering mellan tillgångsslagen ej överlåtas till förvaltare utan regleras i placeringspolicyn
- o endast en förvaltare per geografisk region anlitas

⁵ Indexförvaltning till låg kostnad

3.6.4 GEOGRAFISK ALLOKERING

Ränteportföljen skall placeras i SEK-denominerade räntebärande värdepapper. I förvaltningen av aktieportföljen antas en riskneutral portföljstruktur vad gäller den geografiska allokeringen. Denna skall baseras på respektive regions aktuella marknadsvikt i MSCI World Index, se tabell 6, med undantaget att andelen svenska aktier övervikts och sätts till 20%.

AKTIER	FÖRDELNING (Normalandel %)
Sverige	20
Europa exkl. Sverige	22
USA	39
Japan	7
Pacific exkl. Japan	3
Emerging Markets	9
Totalt	100

Tabell 6 – Baserat på vikter för MSCI World Index per 2008-08-31, förutom övervikt Sverige.

3.7 LIMITER

Limiterna för tillgångsslagen anger hur stor del av portföljens totala marknadsvärde som maximalt får/minimalt måste utgöras av respektive tillgångsslag.

TILLGÅNGSSLAG	LIMITER	
	Min (%)	Max (%)
Aktier	33	47
Räntebärande värdepapper	43	57
Alternativa investeringar	0	15

Tabell 7

Limiterna för den räntebärande portföljen anger de gränser inom vilka durationen för den nominella delen respektive den reala delen måste hållas. De exakta limiterna styrs sedan utifrån respektive underliggande jämförelseindex, +/- 0,5 år för den nominella delen samt +/- 1 år för den reala delen. Limiterna för fördelningen mellan den nominella delen respektive reala delen är +/- 5 procentenheter.

RÄNTEBÄRANDE	DURATIONSLIMITER	
	Min (år)	Max (år)
Nominella	2	4
Reala	8	12

Tabell 8

Limiterna i aktieportföljen utgörs av att vikten för varje region maximalt får avvika +/-5 procentenheter från gällande allokering enligt världsindex. Undantag görs dock för de i normalfallet två minsta marknaderna, Pacific exkl. Japan samt Emerging Markets där minsta tillåtna vikt är 0%.

3.8 TILLÅTNA VÄRDEPAPPER

3.8.1 RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Kommunens ränteportfölj skall investeras i återlån. I övrigt skall det placeras i enlighet med tabell 1 och 2 i avsnitt 3.4.2 - Kreditrisk, samt 3.6.2 - Ränteportföljens sammansättning.

3.8.2 LIKVIDA MEDEL

Likvida medel definieras som medel på depåkonto, bankräkning och dagsinlåning. Övrig tidsbunden inlåning hänförs till räntebärande värdepapper.

3.8.3 AKTIER

Kommunen får endast investera i aktier som är börsnoterade, det vill säga som är föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats som står under tillsyn av myndighet. Vid nyemissioner kan avsteg från börsnotering göras under förutsättning att avsikten är att aktierna omgående skall börsnoteras.

3.8.4 ALTERNATIVA INVESTERINGAR

Alternativa investeringar är tillgångar som uppvisar låg korrelation med tillgångsslagen aktier och räntebärande värdepapper. Genom att investera i alternativa placeringar med en låg korrelation kan den totala portföljrisken reduceras.

3.8.5 VÄRDEPAPPERSFONDER

Placering får ske i fonder som har Finansinspektionens, eller motsvarande utländsk myndighets, tillstånd och vars placeringsinriktning överensstämmer i allt väsentligt med bestämmelserna i denna policy. Vid placering i värdepappersfond skall portföljens limiter om tillgångsslagens andelar beaktas enligt avsnitt 3.6 - Portföljen.

3.8.6 STRUKTURERADE INSTRUMENT

Som alternativ till direkt investering i enskilda värdepapper kan investering göras i s.k. strukturerade instrument. Vid köp av strukturerade instrument, såsom Indexcertifikat, Aktieindexobligationer eller liknande, skall emittenten ha låg kreditrisk, se tabell 3 i avsnitt 3.4.2 Kreditrisk, för att kreditrisknivån ska gälla utesiuts SPVs⁶ som emittenter. Vid placering i strukturerade instrument skall portföljens limiter om tillgångsslagens andelar beaktas enligt avsnitt 3.6 - Portföljen. Härvid betecknas exempelvis en aktieindexobligation tillhöra aktieportföljen.

3.8.7 DERIVATINSTRUMENT

Derivatinstrument får användas i enlighet med vad som uttrycks i avsnitt 3.4.5 Derivatinstrument.

⁶ SPV - Special Purpose Vehicle, ett bolag konstruerat specifikt för en finansiell lösning ex. att ge ut en obligation.

3.9 VAL AV JÄMFÖRELSEINDEX

De jämförelseindex som används vid utvärdering av förvaltningen skall i rimlig omfattning täcka de marknader de skall representera. De jämförelseindex som används för aktieportföljen skall i samtliga fall beräknas inklusive återinvesteringar av utdelningar. I de fall då delar av aktieportföljen är kapitalgaranterad kan om så önskas en kompletterande riskjämförelse utföras, då aktieportföljen kommer vara av lägre risk än valt jämförelseindex. Vid val av jämförelseindex för ränteportföljen skall hänsyn tas till att en del av portföljen skall utgöras av reala värdepapper.

Följande index skall användas för utvärdering av aktieportföljen:

Marknad	Jämförelseindex	Vikt
Sverige	SIX Return Index - SIXRX	20%
Utländska aktier	MSCI World Total Return Net	80%

Tabell 9

Nedanstående index skall användas för utvärdering av ränteportföljen:

Marknad	Jämförelseindex	Vikt
Realränteobligationer	OMRX Real	50%
Nominella Obligationer	OMRX Total	50%

Tabell 10

För utvärdering av alternativa placeringar skall huvudregeln vara att jämförelseindex i rimlig grad skall motsvara underliggande tillgång. I de fall då ett sådant jämförelseindex inte är relevant skall jämförelseindex utgöras av exempelvis riskfri ränta + 2%-enheter.

3.10 REBALANSERING

Portföljen ska kontinuerligt bevakas så att de ingående tillgångsslagen inte under- eller överskrider någon limit. Då ett tillgångsslag befinner sig under eller över sina limiter ska portföljen rebalanseras snarast möjligt. Vid rebalansering skall justering göras så att innehavet åter motsvarar den andel som specificerats i normalportföljen.

3.11 VÄRDESÄKRING AV AKTIEINNEHAV

För aktieinnehav i form av strukturerade produkter finns möjligheter till värdesäkring. För en långsiktigt hållbar strategi skall specifikt aktieinnehav som skall värdesäkras ha uppnått ackumulerad förväntad avkastning, beaktat kostnader för värdesäkringen. Hänsyn skall alltså tas till hur innehavets marknadsvärdeutveckling varit sedan dess start.

4 LIKVIDITETSHANTERING

4.1 ALLMÄNT

Kommunkontorets ekonomiavdelning har som uppgift att samordna och hantera kommunkoncernens samlade likviditet på central nivå via koncernkontostrukturen.

4.2 MÅLFORMULERING

Tillgången på likvida medel i koncernen skall planeras på ett sådant sätt att:

- Placering av medel och upplåning optimeras.
- En god betalningsberedskap upprätthålls vid alla tillfällen.

Målen kan uppnås genom att koncernens betalningsströmmar kartläggs väl i likviditetsplaner. En väl fungerande likviditetsplanering ger förutsättningar för en god betalningsberedskap, indikationer om lämplig tidpunkt att lösa krediter samt handlingsfrihet vid placering av likvida medel.

4.3 KONCERNKONTO

Alla majoritetsägda bolag inom kommunkoncernen ingår i koncernkontostrukturen, avseende likvida medel och betalningsströmmar. Den dagliga hanteringen av centralkontot i kontostrukturen sköts av Ekonomiavdelningen/"Ekonomiservice". Eventuella förändringar i kontostruktur, internkrediter och internräntor beslutas av avdelningschefen för ekonomiservice.

4.4 PLACERING AV ÖVERSKOTTSLIKVIDITET

Placering av överskottslikviditet får ske enligt följande:

- I finansiella instrument som innehar lägst K-1/P-1 rating.
- Swap-, options-, terminsavtal får tecknas med organisation eller utländsk bank med officiell rating motsvarande AA, eller svensk bank med officiell rating motsvarande A eller mer.
- Placering får även ske i företagscertifikat emitterade av företag utan rating under förutsättning att företaget är noterat på OMXS30 och att löptiden understiger 4 månader.

4.5 LIKVIDITETSRISK

Likviditetsrisken uppstår när en placering inte kan omsättas i likvida medel utan påtaglig kostnadsökning, eller att vid visst tillfälle inte kunna fullgöra åtaganden som förväntas vid normal betalningsberedskap.

Likviditetsriskerna begränsas genom:

- Likviditetsplanering.
- Matchning av planerade in- och utbetalningar samt eventuella finanseringsbehov.

5 UPPLÅNING

5.1 MÅLFORMULERING

Vid upplåning ska låneformer väljas så att kravet på mycket låg risk tillgodoses och att en så låg finansieringskostnad som möjligt eftersträvas.

5.2 KREDITLIMITER TILL DOTTERBOLAG

Följande limiter skall gälla för kommunens utlåning till dotterbolagen:

Dotterbolag	Kreditlimit	Särskilda villkor
Lunds Energi AB	120 Mkr	-
Lunds Kommuns	175 Mkr	-
Fastighets AB		
Lunds Kommuns	55 Mkr	-
Parkerings AB		

Efter framställan från bolagen kan ekonomidirektören besluta om höjning av kreditlimiterna under kortare perioder, max 30 dagar. Detta ska sedan anmälas till kommunstyrelsen.

5.3 TILLÅTNA INSTRUMENT

Upplåning får ske genom:

- Svenska staten
- Bank eller bankägt finansbolag
- Svenska försäkringsbolag
- Svenska kommuner och landsting
- Certifikatprogram, obligationer och motsvarande
- Kredit i löpande räkning
- Lån i utländsk valuta kurssäkrad i sek

5.4 RISKER INOM UPPLÅNING

5.4.1 FINANSIERINGSRISK OCH REFINANSIERINGSRISK

Finansieringsrisken består i att likvida medel inte kan erhållas i rätt tid, alternativt leder upplåningen till en påtaglig kostnadsökning. Finansieringsrisken och kostnaden för densamma beror dels på kommunens kreditvärdighet, det allmänna kreditläget samt tillgång och efterfrågan på likvida medel i marknaden.

Refinansieringsrisk innebär att det i vissa situationer kan vara svårt att till fördelaktiga villkor placera om stora volymer lån.

För att i möjligaste mån begränsa finansierings- och refinansieringsrisken bör man göra följande:

- Hålla en spridd förfallostruktur på upplånade medel, högst 50 % av lånen bör förfalla inom ett år och förfallostrukturen bör ta hänsyn till den s.k. matchningsprincipen.
- Se till att lånen inte förfaller vid årsskiftet.

- Hålla tillgängliga medel och kreditutrymmen på en sådan nivå att kommunen tillförsäkras en god betalningsberedskap.
- Följa utvecklingen på finansmarknaden och hålla löpande kontakt och informationsutbyte med de aktörer som sitter nära penningmarknaden.

5.5 LEASING

All finansiell leasing jämförs med upplåning och hanteras av Ekonomiavdelningen. Avtal om finansiell leasing får ej tecknas utan godkännande av Ekonomiavdelningen.

6 RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING

6.1 SYFTE

Det övergripande syftet med rapportering och uppföljning är att kontrollera efterlevnaden av policyn och att de uppsatta målen nås inom ramen för riktlinjerna i Finanspolicyn. Syftet är också att ge beslutsfattare relevant information om de placerade medlens avkastning och riskexponering, samt att åtgärder kan vidtagas vid eventuella avvikelser.

6.2 RAPPORTERINGSTILLFÄLLEN

Kommunkontorets ekonomiavdelning skall:

- Varje månad redovisa förvaltade medel till kommunstyrelsen.
- Vid tertial- och helårsbokslutet redovisa en sammanställning av portföljförvaltningen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- Förvaltare ansvara för att rapport om placeringarnas fördelning och resultat sänds till kommunen så snart som möjligt efter varje månadsskifte.

7 KOMMUNAL BORGEN

Kommunen har enligt lag möjlighet att ingå borgen för företag och organisationer gällande ändamål som hör till kommunens kompetensområde. Kommunfullmäktige beslutar om enskilda borgensåtaganden och borgensramar för majoritetsägda bolag.

Kommunen har en restriktiv inställning till borgen för lån till andra låntagare än kommunens majoritetsägda företag.

7.1 OMFATTNING

a) För av kommunen majoritetsägda bolag får borgen omfatta:

- i) Lån till investeringar.
- ii) Åtaganden i hyres- eller leasingavtal.

b) För av kommunen delägda bolag får borgen omfatta:

- i) Andel i åtaganden enligt vad som regleras i konsortialavtal eller motsvarande avtal med annan delägare.

c) För andra företag eller organisationer får borgen omfatta:

- i) Efter kommunens bedömning för investering i byggnad och/eller mark eller för åtagande i lokalhyres- eller arrendeavtal.

Ändamålet ska företrädesvis avse verksamhet inom skola, social- eller fritidsverksamhet, vilken enligt lag eller tradition åligger eller handhas av kommunen. I princip ska kommunen vara beredd att driva verksamheten vidare i den mån denna upphör under borgenstiden.

Vid investeringar ställs ett krav på att borgenstagaren gör en i förhållande rimlig egen insats i projektet.

d) Utöver hittills lämnade utfästelser får borgen inte utvidgas i nya ärenden gällande:

- i) Förlustgaranti gentemot bostadslån till småhus.
- ii) Pensionsutfästelser.

7.2 RISKBEDÖMNING

Borgen är en finansiell tjänst under risktagande och får inte lämnas på villkor som motverkar sund konkurrens.

Beslut om borgen skall föregås av ett skriftligt utlåtande från Kommunkontorets ekonomiavdelning omfattande:

- analys av investerings- och driftkalkyler för avsedd borgensperiod.
- bedömning av borgenstagarens förutsättningar att fullfölja sina åtaganden.
- klarläggande av vad borgenstagaren har att lämna kommunen som säkerhet för ett borgensåtagande, där denna tillgång skriftligen skall överlåtas till kreditgivaren som säkerhet för den kredit som kommunen har borgensansvar för, alternativt att borgenstagaren skriftligen förbinder sig att inte pantsätta tillgången.

7.3 FÖRSÄKRINGAR

Kommunen har som borgensman också intresse av att varje investering som finansieras med kommunal borgen som säkerhet för lånen är betryggande försäkrad. Därför skall alla borgensåtaganden med investeringsändamål villkoras med ett förbehåll om att gäldenären skall hålla investeringen försäkrad under hela åtagandetiden.

7.4 BORGESAVGIFT

Uttagande av eventuell borgensavgift beslutas av kommunstyrelsen.

7.5 UPPFÖLJNING OCH REDOVISNING

Borgenstagaren skall lämna de rapporter och uppgifter kommunen begär.

Kommunen redovisar sina borgensåtaganden i erforderliga register hos Ekonomiavdelningen samt i årsredovisningen.

7.6 RÄNTE- OCH AMORTERINGSFRIA LÅN

Utöver hittills lämnade ränte- och amorteringsfria lån medger kommunen inte några nya ränte- och amorteringsfria lån.

Bilaga 1 Definitioner av begrepp inom finansmarknaden

Administrativ risk	Risken att störningar uppträder inom de administrativa rutinerna. Dessa kan gälla personal, system eller redovisning/internkontroll.
Beta	Marknadsrisk. Mäter den del av risken som inte kan diversifieras bort. Visar hur en portfölj förväntas röra sig i förhållande till marknaden.
Benchmark	Ett jämförelseobjekt för en portföljs avkastning. Benchmark kan ofta vara något specifikt marknadsindex eller kombinationer av index.
Blankning	Blankning eller blanka är en term som innebär att man säljer värdepapper man inte äger, oftast aktier. Praktiskt går det till så att man lånar aktier av ett annat institut så som t ex en fond eller motsvarande och säljer sedan dessa vidare på marknaden kanske i spekulation om att kunna köpa tillbaka aktierna till ett lägre pris innan man återlämnar aktierna. För detta erlägger man en premie till den utlånande parten samt ersättning för eventuella utdelningar och emissionsrättigheter som utfallit på värdepappret under låneperioden.
Certifikat	Räntebärande instrument för kortfristig upplåning på penningmarknaden.
Direktavkastning	Den löpande avkastningen som t ex en aktie avger i form av utdelning. Uttrycks ofta som en procentuell andel av aktiens kurs.
Diskretionär förvaltning	Förvaltaren genomför transaktioner för kunds räkning i den utsträckning och med de begränsningar som fastställts i avtal och fullmakt.
Diversifiering	En fördelning av en portföljs tillgångar inom och mellan olika tillgångsslag och marknader. Syftet är att minska portföljens risk och/eller höja avkastningen.
Duration	Kan beskrivas som en obligations vägda genomsnittliga återstående löptid. Måttet beskriver obligationens räntekänslighet, dvs. hur mycket priset på obligationen förändras när räntenivån ändras med en procentenhet. Durationen bestäms av obligationernas och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek och räntenivån. Durationen för en skonollkupongobligation är lika med dess löptid och för en kupongobligation är den lägre än dess löptid.
Effektiv ränta	Den avkastning som en investering ger om man tar hänsyn till samtliga villkor.
Emittent	Utgivare av finansiella instrument.
Enkel ränta	Avkastningen i kronor dividerat med placerat belopp.
Företagsspecifik risk	Den risk som är förknippad med ett visst företag. Risken beror bl a på företagets verksamhet och belåningsgrad. Denna risk går att diversifiera bort genom att kombinera olika tillgångar.

Index	Mått på en marknads eller delmarknads värde, t ex Affärsvärldens generalindex och OMX-index.
Hedging	Transaktion som görs för att säkra/skydda värdet av en tillgång.
Kapitalmarknad	Sammanfattande benämning på kredit (eller ränte-) marknaden (lånat kapital) och aktiemarknaden (eget kapital).
Kreditrisk	Risken att en fordran inte betalas på utsatt tid och/eller med det belopp som utgörs av fordran.
Kursrisk för aktier	Den totala kursrisken i en portfölj består av marknadsrisk (systematisk risk) och den företagspecifika risken (osystematisk risk).
Likviditetsrisk	Risken att ett värdepapper inte kan omsättas i likvida medel vid en önskad tidpunkt, till önskat pris eller volym, utan att förlora nämnvärt i värde.
Limit	Riskenivå som begränsar innehav av värdepapper.
Löptid	Den tid som återstår innan ett värdepapper förfaller till betalning.
Obligation	Skuldebrev med en ursprunglig löptid på mer än 1 år.
Omvänd konvertibel	Värdepapper som genom att utnyttja ett underliggande värdepappers volatilitet genererar en hög kupongränta. Värdet på slutdagen beror på den underliggande tillgångens värde och maximal avkastning uppnås om den underliggande tillgångens värde på slutdagen överstiger den i förväg definierade lösenkursen. Detta instrument är särskilt intressant för stiftelser då det genererar en hög utdelningsbar avkastning.
Option	Avtal som ger innehavaren rätten – men inte skyldigheten – att köpa (köpoption) eller sälja (säljoption) en viss tillgång till ett förutbestämt pris under en viss förutbestämd tidsperiod. Utfärdaren av optionen har skyldighet att sälja (köpoption) eller köpa (säljoption) tillgången.
Penningmarknad	Marknad för handel med räntebärande värdepapper med en återstående löptid om högst 1 år.
Placeringshorisont	Den tidsperiod de förvaltade medlen skall vara investerade.
Portfölj	En förmögenhet som är placerad i olika tillgångar.
Rating	En bedömning gjord av kreditvärderingsföretag över sannolikheten att en skuld kommer att regleras på den överenskomna tidpunkten. Enligt Standard & Poors rating innebär AAA den högsta kreditvärdigheten och AA innebär en väldigt hög kreditvärdighet. Motsvarande för svenska värdepapper innebär en K-1 rating den högsta kreditvärdigheten. Ratinginstituten Standard & Poor's och Moody's klassificering av långfristig upplåning är enligt följande:

Ratinginsti tut	Kreditvärdighet			
	Mkt hög låg	Hög	Spekulativ	Mkt
S & P	AAA-AA	A-BBB	BB-B	CCC-D
Moody's	Aaa-Aa	A-Baa	Ba-B	Caa-C

För kortfristig upplåning gäller nedanstående tabell:

Ratinginsti tut	Kreditvärdighet			
	Mkt hög svag	Hög	Tillfredställande	Mkt
S & P	K-1	K-2	K-3	K-4, K-5
Moody's	P-1	P-2	P-3	Not P

Realavkastning	Avkastningen på en tillgång rensat för inflationen.
Risfri ränta	En ränta som motsvaras av den man erhåller på av staten utfärdade (korta) skuldebrev.
Riskpremie	Förväntad avkastning utöver den riskfria räntan.
Ränterisk	Hur avkastningen på ett räntepapper påverkas av en förändring i marknadsräntan. Graden av ränterisk ökar med återstående löptid.
SPV	Special Purpose Vehicle, ett bolag konstruerat specifikt för en finansiell lösning t. ex. att ge ut en obligation.
Statsskuldväxel	Av staten utfärdat räntebärande instrument med kort löptid (högst 360 dagar).
Syntetiska optioner	En kombination av statsskuldväxlar och aktier som ger samma betalningsflöde som en option.
Swapavtal	Ett avtal om att byta betalningsflöden under en viss tid. Swappar förekommer i två grundläggande former; valutaswap och ränteswap. En valutaswap innebär att två parter byter valutaexponering med varandra, t ex för att eliminera valutarisken om åtaganden och tillgångar är angivna i olika valutor. En ränteswap fungerar på motsvarande sätt genom att två parter byter ränteströmmar med varandra för att t ex ändra den genomsnittliga återstående löptiden utan att påverka kapitalbeloppen.
Terminskontrakt	Avtal med skyldighet att köpa eller sälja en viss tillgång till ett förutbestämt pris vid en förutbestämd tidpunkt. Terminskontrakt är förpliktigande för bägge parter, dvs. både köpare och säljare måste fullfölja sina åtaganden enligt avtalet. Det är möjligt att använda terminskontrakt för att minska ränterisken i en placering eller skuld genom att kombinera värdepappersinnehav med ett terminskontrakt.

Tillgångsslag	Räntebärande värdepapper och aktier är exempel på tillgångsslag.
Valutarisk	Risken att utländska tillgångar faller i värde mätt i den egna valutan p.g.a. att den egna valutan stiger / utländska valutan faller.
Volatilitet	Ett värdepappers volatilitet är en benämning på hur mycket en tillgångs värde varierar.
Värdepapperslån	Avtal om lån av värdepapper antingen för viss bestämd tid eller till vidare mot ersättning. Låntagaren får fritt förfoga över värdepapperet.